

ประชาคมอาเซียน 2558

ดร. สุกตน์ เศรษฐ์บุญสร้าง

การฝึกอบรม

การสร้างความรู้ความตระหนักรู้ในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

สำนักงานข้าราชการพลเรือน

29 กุมภาพันธ์ 2555

หัวข้อ

- ◎ ประชาคมอาเซียน คืออะไร
- ◎ มีความเป็นมาอย่างไร
- ◎ มีความสำคัญอย่างไร
- ◎ ผลกระทบต่อประเทศไทย อย่างไร
- ◎ บทบาทของไทยประชาคมอาเซียน คืออะไร
- ◎ จะเตรียมความพร้อม อย่างไร
- ◎ สรุป

ประชาคม
อาเซียนคือ
อะไร?

ความหมายของประชาคม

- **ประชาคม** เป็นการรวมตัวของสมาชิกในชุมชน เพื่อร่วมกันทำกิจกรรมต่างๆ เช่น การแก้ไขปัญหาภายในชุมชน การวางแผนพัฒนาชุมชน การร่วมกันผลิตและขายสินค้าหรือบริการ และการร่วมกันเพื่อทำกิจกรรมกับชุมชนอื่น หรือ กับหน่วยงานราชการ เป็นต้น

ประชาคม
อาเซียนคือ
อะไร?

เป้าหมายของประชาคมอาเซียน

เป้าหมายหลัก : ร่วมกันสร้างความมั่นคงที่ความมั่นคงของสมาชิก

แผนการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เป้าหมาย

- ◎ เป็นตลาดและฐานการผลิตเดียว
- ◎ สร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางเศรษฐกิจ
- ◎ พัฒนาเศรษฐกิจอย่างเสมอภาค
- ◎ บูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

แผนปฏิบัติการ AEC Blueprint เน้น

1. การเปิดเสรีการค้าสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และตลาดทุน
2. 12 อุตสาหกรรมเป้าหมาย - อาหาร แปรรูปเกษตร ยาง ไม้ ยานยนต์ สิ่งทอ อิเล็กทรอนิกส์ เทคโนโลยีข้อมูลสื่อสาร ท่องเที่ยว บริการสุขภาพ ขนส่งทางอากาศ และ โลจิสติกส์
3. การช่วยเหลือประเทศที่มีการพัฒนาน้อยกว่า
4. การเจรจาการค้ากับคู่ค้าต่าง ๆ และ พยายามมีจุดยืนร่วมกันในเวทีการเจรจาต่าง ๆ

กิจกรรมในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

ความก้าวหน้าในการดำเนินการ ด้านเศรษฐกิจ

		No. of Measues	Fully Implemented	%
1	Free flow of goods	47	29	61.7%
2	Free flow of services	25	21	84.0%
3	Free flow of investment	10	7	70.0%
4	Freer flow of capital	6	6	100.0%
5	Free flow of skilled labor	1	1	100.0%
6	Priority Integration Sectors	29	29	100.0%
7	Food Agriculture and Forestry	9	8	88.9%
8	Competition Policy	4	4	100.0%
9	Consumer Protection	7	3	42.9%
10	Intellectual Prorty Rights	2	1	50.0%
11	Transport	36	18	50.0%
12	ICT	6	6	100.0%
13	Energy	0	0	0.0%
14	Minerals	1	1	100.0%
15	Taxation	1	0	0.0%
16	E-Commerce	1	1	100.0%
17	SME Development	6	5	83.3%
18	Initiative for ASEAN Integration	2	2	100.0%
19	External Economic Relations	14	10	71.4%
		207	152	73.4%

แผนการจัดตั้งประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASCC Blueprint)

เป้าหมายหลัก

- สร้างประชาแห่งสังคมที่เอื้ออาทร
- แก้ไขผลกระทบต่อสังคมอันเนื่องมาจากการรวมตัวทางเศรษฐกิจ
- ส่งเสริมความยั่งยืนและการจัดการดูแลสิ่งแวดล้อมอย่างถูกต้อง
- ส่งเสริมความเข้าใจระหว่างประชาชนในระดับรากหญ้า การเรียนรู้ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม รวมทั้งรับรู้ข่าวสาร

เน้น 5 เรื่อง

- การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- สวัสดิการสังคม
- สิทธิมนุษยชน

- สิ่งแวดล้อม
- การสร้างอัตลักษณ์อาเซียน

แผนการจัดตั้งประชาคมการเมืองและความมั่นคง (ASC Blueprint)

เป้าหมายหลัก

- สร้างค่านิยมและแนวปฏิบัติร่วมกัน เช่น ไม่ใช่กำลังแก้ไขปัญหา ไม่ใช่อาวุธนิวเคลียร์
- เสริมสร้างขีดความสามารถของอาเซียนในการเผชิญภัยคุกคามความมั่นคง
- ให้ประชาคมอาเซียนมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นและสร้างสรรค์กับประชาคมโลก
โดยใช้อาเซียนเป็นบทบาทนำในภูมิภาค

เน้น

1. เพิ่มศักยภาพของกลไกต่าง ๆ ที่มีอยู่ในการรักษาความสงบและต่อต้านการทำผิดกฎหมายระหว่างประเทศในภูมิภาค
2. สร้างกลไกใหม่ ๆ เพื่อกำหนดมาตรฐานการป้องกันการเกิดกรณีพิพาท การแก้ไข และส่งเสริมสันติภาพหลังแก้การพิพาท
3. ส่งเสริมความร่วมมือความมั่นคงทางทะเล

ความเป็นมา

T H A I L A N D
M Y S I A
MALAYSIA
O N
P M S
C A M B O D I A
N R R R
D U
I N D O N E S I A
E
V I E T N A M
P H I L I P P I N E S

วิสัยทัศน์อาเซียน (ASEAN Vision) 2020 ปี 2540

เป้าหมายภายในปีค.ศ. 2020 (2563)

อาเซียนจะเป็น

- 1) วงสมานฉันท์แห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ - A Concert of Southeast Asian Nations
- 2) หุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างมีพลวัต - A Partnership in Dynamic Development
- 3) มุ่งปฏิสัมพันธ์กับประเทศภายนอก - An Outward-Looking ASEAN
- 4) ชุมชนแห่งสังคมที่เอื้ออาทร - A Community of Caring Societies

ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมืออาเซียน (Declaration of ASEAN Concord II หรือ Bali Concord II) ปี 2546

เห็นชอบให้มีการจัดตั้ง ประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ภายในปี พ.ศ. 2563 (ค.ศ. 2020) ประชาคมอาเซียนนี้จะประกอบด้วย 3 เสาหลัก (pillars) ได้แก่

1. ประชาคมความมั่นคงอาเซียน (ASEAN Security Community–ASC)
2. ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community-AEC) และ
3. ประชาคมสังคม-วัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community-ASCC)

ประชุมสุดยอดอาเซียน 2547 ลดจาก2020 เป็น 2015

- 1) รับรองแผนปฏิบัติการของประชาคมความมั่นคงอาเซียน
- 2) ASEAN Framework Agreement for the Integration of Priority Sectors กรอบความตกลงว่าด้วยการรวมตัวของสาขาอุตสาหกรรมเร่งด่วน 11 สาขา (ผลิตภัณฑ์เกษตรแปรรูป ผลิตภัณฑ์จากไม้ ผลิตภัณฑ์จากยาง สัตว์น้ำ สิ่งทอ ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ ICT E-Commerce ท่องเที่ยว ขนส่งทางอากาศ และสุขภาพ)

ความสำคัญ

สภาพแวดล้อมในโลก

สภาพแวดล้อม
ด้านเศรษฐกิจ

- เศรษฐกิจเอเชียใหญ่และมีการรวมตัวกัน
- การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างของระบบธุรกิจ

สภาพแวดล้อม
ด้านสังคม

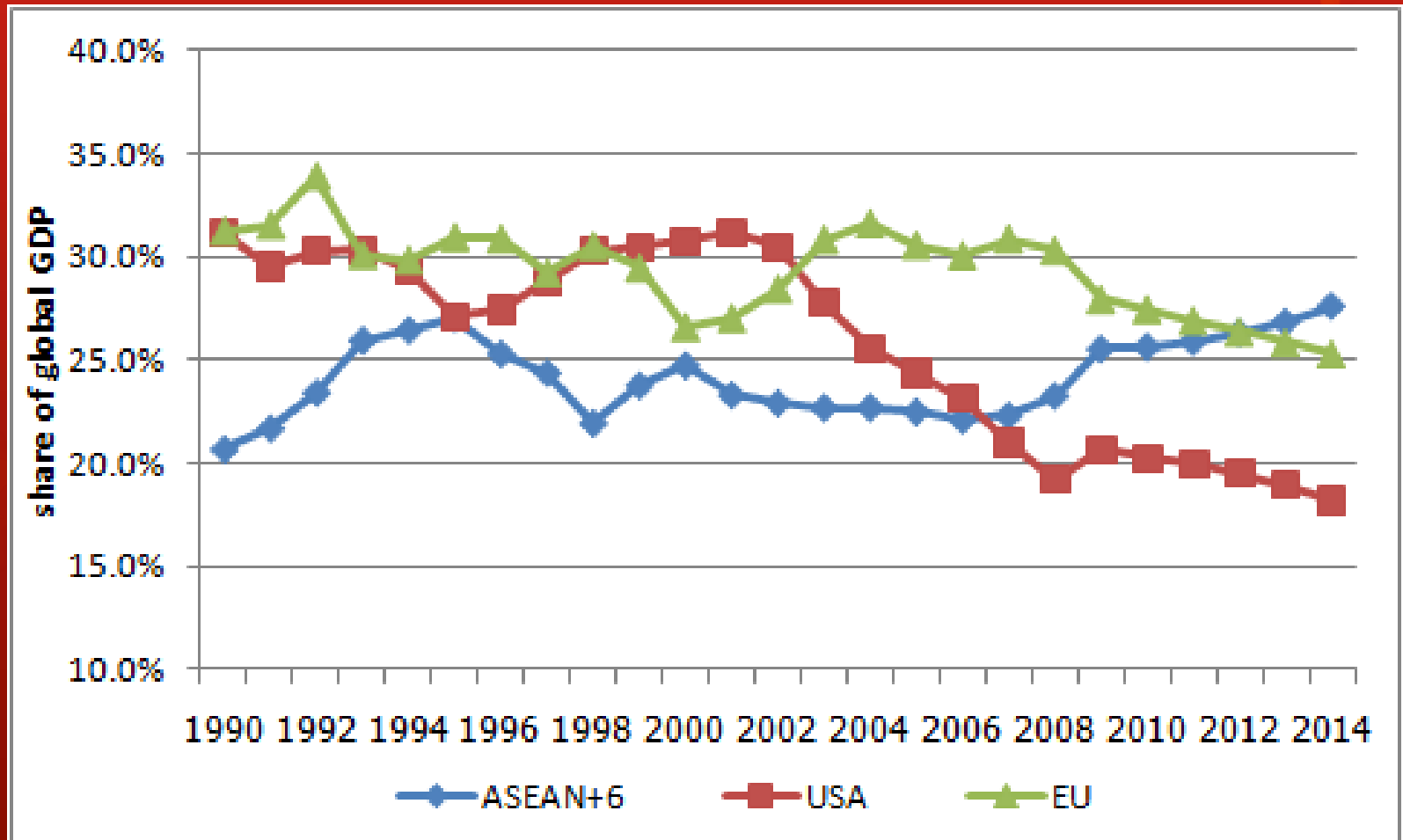
- การเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีและการสื่อสารข้อมูลข่าวสาร
- โลกร้อนและภัยพิบัติธรรมชาติต่าง ๆ มีมากขึ้น
- โรคระบาดใหม่ ๆ ในคนและสัตว์

การ
เปลี่ยนแปลง
ด้านความ
มั่นคง

- ความหลากหลายของปัญหาความมั่นคงในโลก ในภูมิภาค
- บทบาทของรัฐบาลในการรักษาความมั่นคง

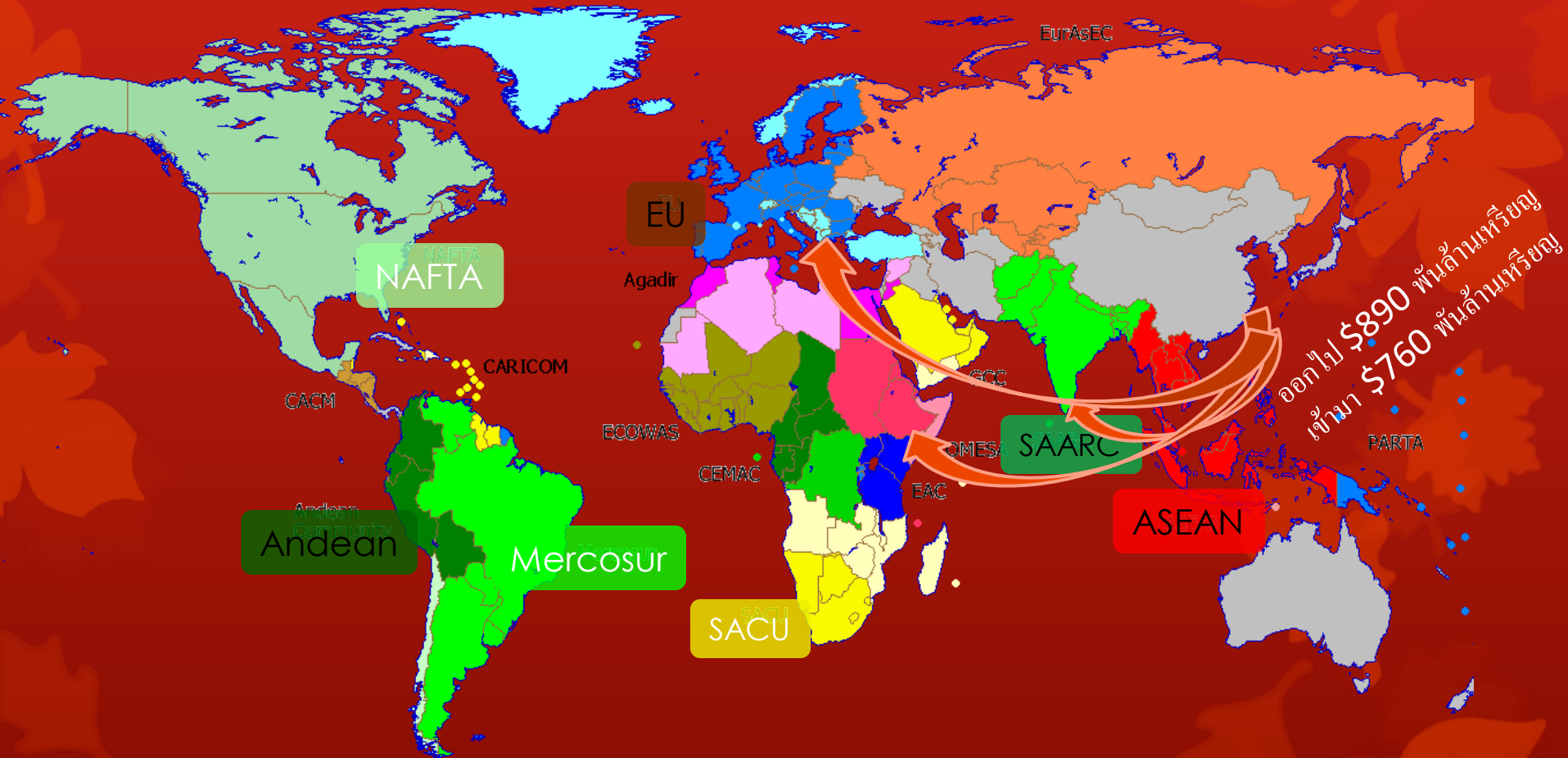

ผลผลิตมวลรวมของโลก

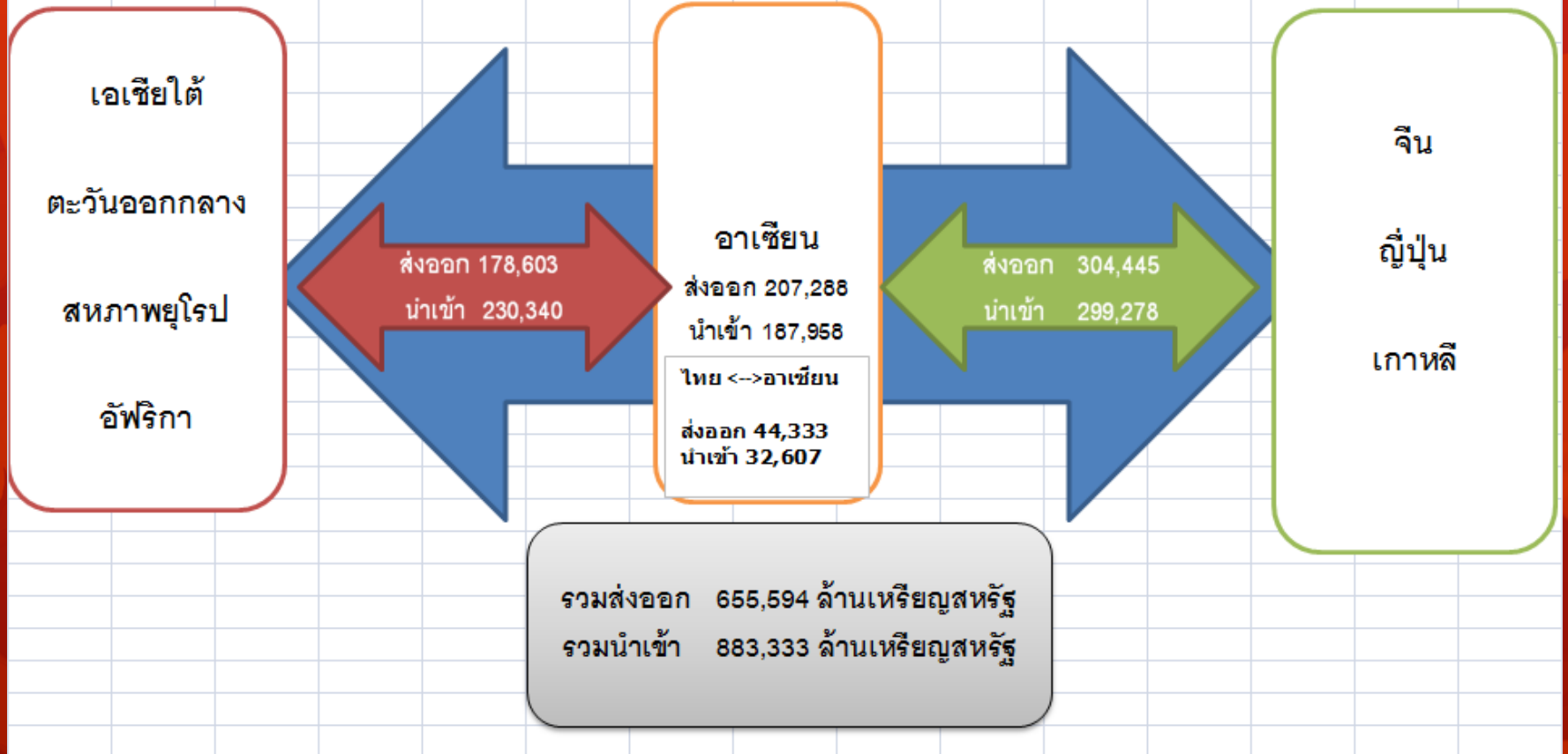

- เงินทุนย้ายจากยุโรปและอเมริกาเข้าเอเชีย

การค้าขายระหว่างเอเชียตะวันออก กับยุโรป ตะวันออกกลาง อัฟริกา เอเชียใต้ ต้องผ่านอาเซียน

มูลค่าการส่งออก-นำเข้าของประเทศ/กลุ่มประเทศ ปี 2553 (ล้านบาท)

การเปิดเสรีการค้าการลงทุนอื่น ๆ

- ◎ การรวมตัวทางเศรษฐกิจในเอเชีย FTA 98 ข้อตกลง 245 ทั้งหมด
  - ASEAN, ASEAN+จีน + ญี่ปุ่น + เกาหลี + อินเดีย + ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์, ASEAN+3, ASEAN+6, EAS
- ◎ ภูมิภาคย่อย (Subregional)
  - GMS, ACMEC, BIMSTEC, IMT-GT
- ◎ โลก - องค์การการค้าโลก WTO - หลักการพื้นฐาน
  - อื่น ๆ เช่น ธนาคารโลก World Bank และกองทุนการเงินระหว่างประเทศ IMF องค์การศุลกากรโลก WCO ฯลฯ
- ◎ ความร่วมมือด้านเศรษฐกิจอื่น ๆ
  - APEC, ASEM,

สรุปสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจปี2558

- เศรษฐกิจเอเชียขยายตัวเร็วกว่า - การผลิตมากขึ้น การบริโภคมากขึ้น
  - เงินทุนไหลเข้าประเทศกำลังพัฒนาโดยเฉพาะเอเชีย
  - ระบบการเงินตราในโลกเปลี่ยน เอเชียมีบทบาทมากขึ้น
  - การสร้างโครงสร้างพื้นฐาน เพื่อยุติการขยายตัวต่อไปอีก
- โครงสร้างแต่ละอุตสาหกรรมเปลี่ยนแปลงทั้งโลก
- ความมั่นคงด้านอาหาร และน้ำ
- ความมั่นคงด้านพลังงาน
- ความมั่นคงด้านวัตถุดิบ - มีสินค้า และ เส้นทางลำเลียง

ผลกระทบต่อ ประเทศไทย

ผลของการขยายตัวของเศรษฐกิจในเอเชีย

- ความต้องการพลังงาน วัตถุดิบ และอาหาร
  - น้ำมันยังเป็นแหล่งพลังงานหลัก
  - แร่ธาตุต่าง ๆ และวัสดุต่าง ๆ เช่น ยางธรรมชาติ
  - ประชากรเพิ่มขึ้น รายได้เพิ่มขึ้น กินมากขึ้น ผลผลิตเพิ่มไม่ทัน
- การค้าขายเพิ่มขึ้น
  - นำเข้าพลังงาน วัตถุดิบ อาหาร ส่งออกสินค้าสำเร็จรูป
- ระบบการเงินที่มั่นคงสำหรับภูมิภาค
- การรักษาความยั่งยืนของสิ่งแวดล้อม

5 กลุ่มอุตสาหกรรมสำคัญ

- การก่อสร้างและวัสดุก่อสร้าง เช่น การก่อสร้างโครงสร้างพื้นฐาน โรงงาน ที่พักอาศัย และอาคารพาณิชย์ต่าง ๆ
- อุตสาหกรรมอาหาร และวัตถุดิบด้านเกษตร เช่น ข้าว ยาง น้ำตาล และ มัน
- การบริการด้านโลจิสติกส์ เช่น ขนส่ง การเก็บรักษาสินค้า ตรวจสอบคุณภาพสินค้า พิธีการศุลกากรและที่เกี่ยวข้อง ฯลฯ ตอนนี้ 18% ของ GDP
- บริการที่เกี่ยวข้องกับการค้า เช่น ธุรกิจขายปลีก/ขายส่ง บริการด้านการเงิน การตั้งสำนักงาน ภาษี กฎหมาย เป็นต้น
- การท่องเที่ยว เมื่อมีการคมนาคมขนส่งที่ดี ส่งแรกที่จะเข้ามาตามเส้นทางเหล่านี้คือ นักท่องเที่ยว

วิธีการดำเนินธุรกิจจะเปลี่ยนไป

รูปแบบธุรกิจ (Business Model)

- ◎ การสร้างโครงข่ายทางธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการขนาดกลางและเล็ก ระหว่างประเทศมากขึ้น
- ◎ รูปแบบความเป็นเจ้าของเปลี่ยนไป โดยเฉพาะในอุตสาหกรรมด้านบริการ ซึ่งโตเร็วที่สุด

โครงสร้างอุตสาหกรรมในโลก เปลี่ยนไป

- ◎ การย้ายฐานของอุตสาหกรรมใหญ่ ๆ เช่น ยานยนต์ อิเล็กทรอนิกส์ เหล็ก ฯลฯ
- ◎ บริษัทขนาดใหญ่น้อยราย ยังคงมีอำนาจคุมของอุตสาหกรรมหลายอุตสาหกรรม

ด้านการเมือง

- ◎ ความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทใหญ่ ๆ กับรัฐ
- ◎ การแบ่งผลประโยชน์ ระหว่างกลุ่มต่าง ๆ ในประเทศและระหว่างประเทศ
- ◎ การใช้กลไกของรัฐบาลต่าง ๆ เพื่อผลประโยชน์ของบริษัท/ส่วนตัว/ประเทศ

ผลกระทบของการเติบโตทางเศรษฐกิจในภูมิภาค

- ผลกระทบโดยตรงของประชาคมอาเซียนอันหนึ่งคือ การเพิ่มขึ้นของการค้าชายแดน — จังหวัดชายแดนจะมีอัตราการโตที่สูงในอนาคต
- ภาครัฐควรตามพื้นที่ชายแดนควรจะต้อง
  - มีระบบที่จะรองรับการขยายตัวของการทำธุรกิจ เช่น การจดทะเบียนบริษัท การชำระภาษี ศุลกากร ตลอดจนความมั่นคง เป็นต้น
  - คัดเลือกบุคคลากรที่มีทักษะที่เหมาะสมเช่น มีความรู้ด้านภาษา กฎหมายและวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน มีความรู้ด้านกฎระเบียบการค้าการลงทุนในอาเซียน เป็นต้น

การพยากรณ์สำหรับประเทศอาเซียนในปี 2558

หน่วย : พันล้านเหรียญ สรอ.

ประเทศ	ปี			การเติบโต (%)
	2550	2553	2558	2553-2558
บรูไน	12.25	11.96	13.12	9.69
กัมพูชา	8.69	11.36	19.16	68.62
อินโดนีเซีย	432.23	695.06	1,111.05	59.85
ลาว	4.23	6.34	9.62	51.63
มาเลเซีย	187.01	218.95	321.15	46.68
เมียนมา	20.18	35.65	42.69	19.76
ฟิลิปปินส์	144.07	189.06	285.10	50.80
สิงคโปร์	176.77	217.38	279.13	28.41
ไทย	247.11	312.61	445.72	42.58
เวียดนาม	71.11	101.99	165.99	62.76
ASEAN	1,303.64	1,800.35	2,692.72	49.57

ที่มา : IMF World Economic Outlook, October 2010

มูลค่าการส่งออกของประเทศไทย (หน่วย : ล้านเหรียญสหรัฐ)

ประเทศนำเข้า	2549	%	2550	2551	2552	2553	%
จีน	11,774.18	9.0%	14,872.55	15,997.87	16,123.83	21,473.20	11.0%
ญี่ปุ่น	16,542.49	12.7%	18,133.19	19,878.82	15,731.84	20,415.71	10.5%
เกาหลี	2,661.25	2.0%	2,993.25	3,638.77	2,818.85	3,609.89	1.8%
อาเซียน	33,526.92	23.7%	38,548.99	42,066.46	37,226.52	48,051.80	23.3%
บรูไน ดารุสซาลาม	83.03	0.1%	91.11	122.45	117.38	128.65	0.1%
กัมพูชา	1,251.69	1.0%	1,356.85	2,014.03	1,580.54	2,342.09	1.2%
อินโดนีเซีย	3,335.23	2.6%	4,858.75	6,252.58	4,667.26	7,346.57	3.8%
มาเลเซีย	6,664.97	5.1%	7,833.10	9,782.91	7,663.65	10,566.68	5.4%
สหภาพพม่า	761.78	0.6%	962.19	1,317.60	1,544.67	2,072.96	1.1%
ฟิลิปปินส์	2,594.37	2.0%	2,938.40	3,462.06	3,022.02	4,886.14	2.5%
สปป.ลาว	1,022.08	0.8%	1,313.71	1,754.78	1,642.62	2,135.94	1.1%
สิงคโปร์	8,425.87	6.5%	9,580.26	9,987.65	7,574.14	9,009.46	4.6%
เวียดนาม	3,092.04	2.4%	3,959.87	4,961.78	4,678.33	5,845.45	3.0%
อื่นๆ	72,371.07	55.4%	84,677.90	96,736.62	85,332.07	105,478.78	54.0%
โลก	130,580.05	100.0%	153,571.13	175,907.92	152,497.20	195,311.52	100.0%

สถานการณ์ความเชื่อมโยงกับประเทศในภูมิภาค

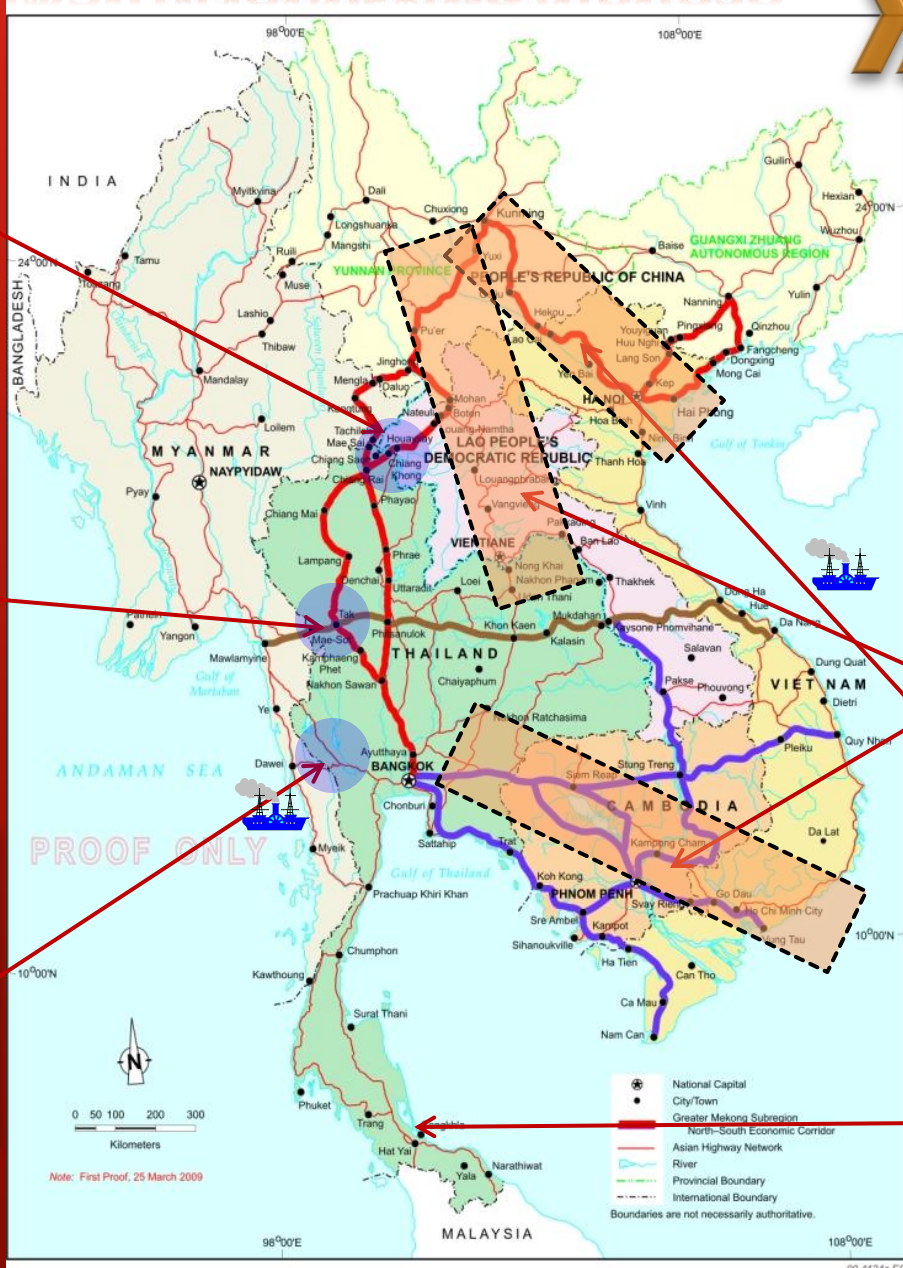
การแลกเปลี่ยนสิทธิจราจร
ระหว่างไทย-ลาว-จีน และ
สะพานข้ามแม่น้ำโขงแห่งที่ 4

การพัฒนาเศรษฐกิจชายแดน

การพัฒนาท่าเรือน้ำลึก
และนิคมอุตสาหกรรมทวาย

ประชาคมการเมือง
และความมั่นคง

ประชาคม
อาเซียน

ประชาคม
เศรษฐกิจ

รถไฟความเร็วสูงไทย-ลาว-จีน

- รถไฟเชื่อมโยงอนุภูมิภาค/
สิงคโปร์-คุนหมิง

มอเตอร์เวย์หาดใหญ่-สะเดา

การกระจายตัวของ ความเจริญเติบโต

อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ รายจังหวัด

		2546	2547	2548	2549	2550	2551	2552	เฉลี่ย
1	เพชรบูรณ์	12.7%	12.0%	13.1%	22.9%	7.1%	20.0%	3.6%	13.1%
2	ฉะเชิงเทรา	45.1%	17.5%	-4.6%	18.9%	18.3%	10.6%	-15.8%	12.9%
3	กระบี่	21.8%	15.6%	0.7%	25.4%	16.3%	14.7%	-12.2%	11.8%
4	ตาก	15.1%	16.6%	6.0%	23.8%	6.8%	5.5%	8.4%	11.7%
5	หนองบัวลำพู	18.0%	13.0%	4.0%	18.1%	17.1%	2.7%	9.0%	11.7%
6	ประทุมธานี	8.4%	11.5%	6.5%	21.8%	4.4%	14.2%	13.7%	11.5%
7	นราธิวาส	20.3%	13.2%	12.1%	19.8%	8.8%	8.0%	-3.1%	11.3%
8	สมุทรสาคร	16.8%	11.6%	11.9%	11.1%	13.5%	11.9%	1.2%	11.1%
9	พังงา	14.3%	19.5%	9.9%	17.9%	9.6%	11.4%	-5.2%	11.1%
10	ยะลา	20.9%	13.5%	15.1%	16.5%	7.6%	9.1%	-6.5%	10.9%

ใน 3 ปีข้างหน้าสิ่งที่จะเกิดขึ้นคือ

๑. ธุรกรรมกับต่างประเทศเพิ่มขึ้น

- การค้า ลงทุน การเงิน แรงงาน
- โครงสร้างการค้าเปลี่ยนไป

๒. การค้าตามแนวชายแดนสูงขึ้น

- ข้อมูลการค้าการค้าชายแดน
- ผู้ประกอบการขนาดเล็กและกลาง

๓. การค้าเข้ามาอยู่ในระบบ

- กฎเกณฑ์ชัดเจนและปฏิบัติง่ายขึ้น
- การฟ้องร้องทางกฎหมายอาจมีมากขึ้น

๔. วิธีการทำการค้าเปลี่ยนไป

- รูปแบบของการทำและบริหารธุรกิจ
- การใช้เงินตราของประเทศคู่ค้า

๕. ความสัมพันธ์ทางสังคมเปลี่ยนไป

- ระหว่างบุคคลระหว่างประเทศ
- ระหว่างบุคคลกับเจ้าหน้าที่

๖. ระบบการบริหารตามชายแดน

- บทบาทใหม่ของการปกครองในพื้นที่

เป้าหมายของประเทศไทย

- ค้าปลีกและค้าส่ง: ไทยเป็นผู้นำอยู่ในย่านอิน โคจีน กำลังเติบโตแต่จังหวะนี้ยังไม่นาน
- การก่อสร้างและวัสดุก่อสร้าง : เป็นผู้นำในด้านวิศวกรรม สถาปัตย์ ในการก่อสร้าง และเป็นศูนย์กลางการพัฒนาผลิตภัณฑ์วัสดุก่อสร้างในเอเชีย
- อุตสาหกรรมอาหาร และวัตถุดิบด้านเกษตร: เป็นผู้เจ้าของและผู้จัดการระบบการแปรรูปอาหาร และผลิตผลการเกษตรของอิน โคจีนและเป็นศูนย์กลางการจัดจำหน่ายให้เอเชียและประเทศอื่น ๆ
- การบริการด้านโลจิสติกส์: เป็นเจ้าของธุรกิจเครือข่ายบริการขนส่งทางบก มีระบบโลจิสติกส์ที่ยืดหยุ่นเพื่อสนองความเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว และเป็นศูนย์กลางของสถาบันความเป็นเลิศในภูมิภาค
- ท่องเที่ยว และ บริการสุขภาพ: ไทยเป็นผู้ประสานงานในอาเซียนสำหรับอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว และ อุตสาหกรรมบริการสุขภาพมีขนาดใหญ่ในไทยเป็นฐานที่ดีเมื่อเทียบกับประเทศอื่น ๆ

ไทยต้องการอะไรจากประชาคมอาเซียน?

- เป็นเครื่องมือที่จะช่วยประเทศไทยให้ดำเนินการตามยุทธศาสตร์
  - เปิดตลาดให้นักวิสาหะและสถาบันของไทยในอาเซียน
  - เปิดให้ประเทศไทยสามารถลงทุนด้านการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตร
    - พัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่ออำนวยความสะดวกในการขนส่งสินค้าผ่านแดน
  - พัฒนาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวร่วมกัน ไม่ใส่ร้ายกัน
  - เสริมสร้างความแข็งแกร่งด้านการวิจัยและพัฒนา ในสาขาที่สำคัญร่วมกัน
- เสริมสร้างความแข็งแกร่งด้านความร่วมมือด้านสังคม
  - สนับสนุน – การศึกษา การพัฒนาแรงงาน
  - ป้องกัน – ปัญหาอาชญากรรม ยาเสพติด สิ่งผิดกฎหมายข้ามแดน
- สร้างความมั่นคงด้านการเมืองให้เป็นภูมิภาคที่ปลอดภัย ไม่มีสงคราม

บทบาทของ
ประเทศไทย
ในประชาคม
อาเซียน

ไทยให้อะไรกับอาเซียน

- เป็นผู้ก่อตั้งอาเซียน (ขยายจาก SEATO)
- เสนอตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (ASEAN Free Trade Area – AFTA)
- ริเริ่มการประชุมรัฐมนตรีคลังอาเซียน 1996
- เป็นเลขาธิการอาเซียน - ท่านแผน วรรณเมธี และดร.สุรินทร์ พิศสุวรรณ
- 2553 เป็นประธานอาเซียน
- เสนอแผนแม่บทการเชื่อมโยงในอาเซียน Master Plan for ASEAN Connectivity

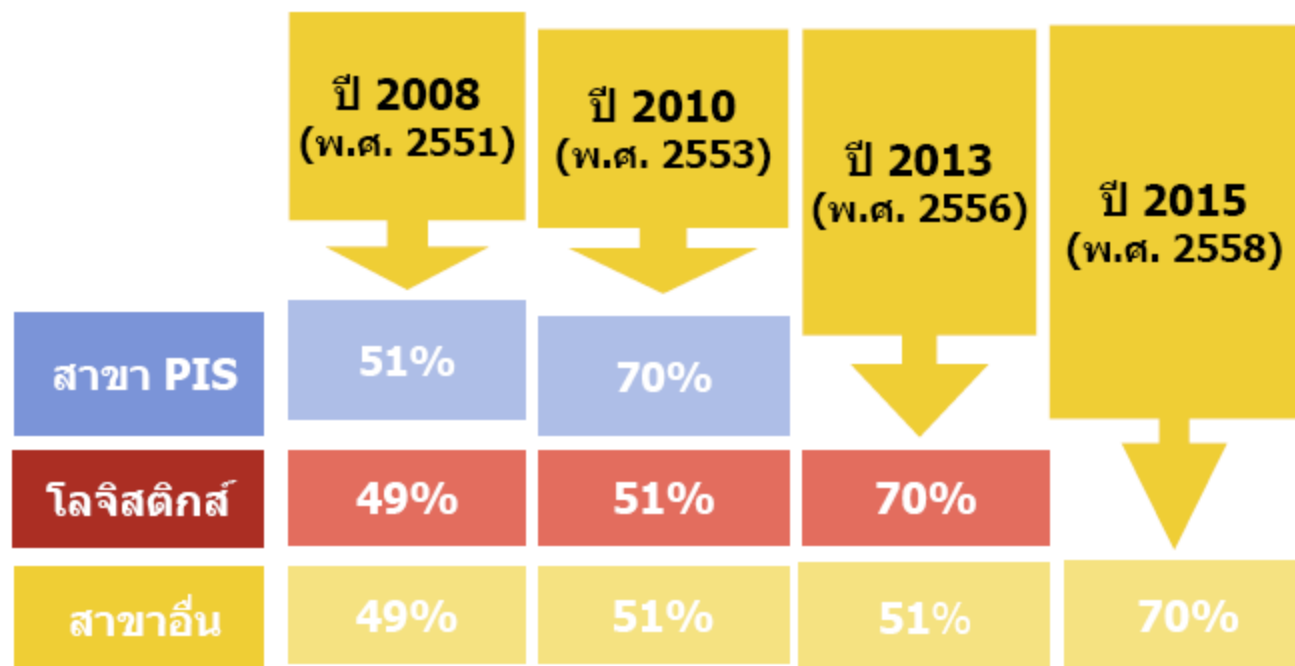
การเปลี่ยนแปลงในประเทศไทย

- ระบบเศรษฐกิจเปลี่ยนแปลงไปสู่ภาคอุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น

ภาค	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
เกษตร	11.5	10.4	10.2	10.0	9.9	9.8	9.6
อุตสาหกรรม	43.3	45.6	46.0	46.0	45.9	46.3	46.6
บริการ	45.2	43.9	43.7	44.0	44.3	43.9	43.8

- ต่างจังหวัด โตเร็วกว่ากรุงเทพฯ
- กลุ่มประชากรที่มีรายได้ปานกลางเพิ่มขึ้น
- คนมีอายุมากขึ้น กลุ่มคนแก่มีสัดส่วนสูงขึ้น
- ในปี 2020 คนทำงาน 1 คนเลี้ยงคนไม่ทำงาน 1 คน

เป้าหมายการเปิดเสรีบริการเพื่อมุ่งสู่การเป็น AEC เพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นให้ในธุรกิจบริการให้นักลงทุนอาเซียน

*PIS: Priority Integration Sectors (สาขาเร่งรัดการรวมกลุ่ม) ประกอบด้วย 4 สาขา คือ
1) การขนส่งทางอากาศ 2) เทคโนโลยีสารสนเทศ 3) สุขภาพ และ 4) การท่องเที่ยว*

ความก้าวหน้าบริการสุขภาพ

- มี 4 สาขาย่อย ได้แก่ (1) Pharmaceuticals (2) Cosmetics (3) Medical Devices และ (4) Traditional Medicines and Health Supplements และสินค้าที่เกี่ยวข้องคือด้านเครื่องมือแพทย์ ด้านเครื่องสำอาง ด้านยา ด้านยาแผนโบราณและผลิตภัณฑ์เสริมอาหาร และด้านอาหาร
- Harmonization of regulation :
  - เครื่องสำอาง และเครื่องมือแพทย์ ในข้อตกลง ASEAN Cosmetic Directive ซึ่ง มีผลใช้เมื่อ 1 มกราคม 2551 มีการจดแจ้งเครื่องสำอางกับภาครัฐทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ปรับปรุงกฎกระทรวงว่าด้วยเรื่องหลักเกณฑ์วิธีการ จดแจ้งให้สอดคล้องกับอาเซียน
  - ASEAN Medical Device Directive คาดว่าจะแล้วเสร็จในปี 2556

ความก้าวหน้าบริการสุขภาพ (ต่อ)

- Harmonization of submission dossier : ยาแผนปัจจุบัน และเครื่องมือแพทย์ เป็นสองสาขา ที่กำหนดให้ผู้ยื่นขออนุญาตใช้แบบฟอร์มเดียวกันซึ่งมีผลจากการบรรลุข้อตกลงร่วมกันเกี่ยวกับ ข้อกำหนดในการยื่นขออนุญาต
- Harmonization of regulatory common requirement : อาหาร ยาแผนโบราณ และผลิตภัณฑ์เสริมอาหารเป็นกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่กำลังเจรจาต่อรองว่า จะกำหนดข้อกำหนดร่วมที่จำเป็นต้องในประเด็นใดบ้าง (common requirement)
- Mutual recognition arrangement (MRA) : ปัจจุบันมีการลงนามแล้วเรื่อง MRA ด้าน GMP inspection report on pharmaceuticals และคาดว่า MRA เรื่องต่อไป จะเป็นด้าน Bioavailability / Bioequivalence (BA/BE) reports.

ความพร้อมของสถาบันระดับภูมิภาค

- อาเซียน มีการปรับโครงสร้างใหม่ โดยให้มีทูตประจำอาเซียนที่กรุงจากตาร์ เพื่อทำหน้าที่ประสานงานและร่วมกันตัดสินใจเพื่อทำให้งานอาเซียนเดินหน้ารวดเร็วยิ่งขึ้น
- สำนักงานเลขาธิการอาเซียนได้ปรับโครงสร้างภายในเพื่อรองรับงานด้านการบังคับใช้กฎหมายในอาเซียน
  - ยังขาดบุคลากรที่มีคุณภาพ
  - แต่การชำระงบประมาณของสำนักงานเลขฯ เท่า ๆ กันทุกประเทศทำให้ไม่สามารถขยายงานได้
  - เงินเดือนของเจ้าหน้าที่ไม่สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ทำให้คัดเลือกคนดียาก

ความพร้อม ของประเทศ ไทย

ความร่วมมือหมายถึง

- เอกชนและภาครัฐ มีแผนยุทธศาสตร์ของอุตสาหกรรมต่าง ๆ โดยเฉพาะอุตสาหกรรม 5 อุตสาหกรรมหลัก
  - เป้าหมายที่ประเทศไทยควรจะไปถึงใน 10 ปีข้างหน้า
  - แผนปฏิบัติที่ภาคเอกชนจะต้องดำเนินการ
  - แผนปฏิบัติสำหรับภาครัฐที่จะช่วยสนับสนุน ทั้งในประเทศ และต่างประเทศ
- ปรับปรุงประสิทธิภาพสำหรับอุตสาหกรรมที่ได้รับผลกระทบทางลบ
  - ส่วนที่เอกชนจะดำเนินการเอง
  - ส่วนที่ต้องการให้ภาครัฐเข้ามาช่วย – โครงการและงบประมาณ
- การเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบทางลบ
  - การให้ความช่วยเหลือกันเองระหว่างเอกชน
  - ส่วนที่ต้องการให้รัฐบาลช่วย – โครงการและงบประมาณที่ต้องใช้

อุตสาหกรรมแปรรูปสินค้าเกษตร

- ประเทศไทยมีเทคโนโลยีดีที่สุดในภูมิภาค เป็นผู้ส่งออกมากที่สุด
- ตลาดที่กำลังจะใหญ่ในอนาคต ชนชั้นกลางในจีนและอินเดีย
- มาตรการในอาเซียน: ลดภาษี ลดมาตรการที่ไม่ใช่ภาษี มีมาตรฐานการควบคุมคุณภาพร่วมกันหรือยอมรับซึ่งกันและกัน (Mutual Recognition Arrangement – MRA)
- ปัญหา: ไม่มีแผนระยะยาว การลงทุนในต่างประเทศ ขาดกลยุทธ์ด้านการพัฒนาเทคโนโลยีที่สอดคล้องกับอนาคต
- ข้อเสนอ :
  - ทำแผนยุทธศาสตร์อาหารและเกษตรสำหรับเอเชียในระยะยาว
  - ใช้อาเซียนเป็นเครื่องมือเปิดตลาด และ สร้างความร่วมมือ
  - พัฒนาบุคลากรด้านเทคนิคที่ได้มาตรฐานเพื่อป้อนความต้องการในอนาคต

อุตสาหกรรมโลจิสติกส์

- สาขาย่อย 10 สาขา เช่น บริการยกขนสินค้าที่ขนส่งทางทะเล บริการโกดังและสินค้า บริการตัวแทนรับจัดการขนส่งสินค้า บริการจัดส่งพัสดุ บริการรับจัดพิธีการศุลกากร บริการขนส่งสินค้าระหว่างประเทศทางทะเล (ไม่รวมภายในประเทศ) บริการขนส่งทางบกและรางระหว่างประเทศ
- มาตรการ : เพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นของในอาเซียน เป็น 70% ในปี 2556 และ 100% ในปี 2558 และการใช้มาตรฐาน ISO 901
- สถานการณ์ปัจจุบัน : ผู้ประกอบการยังไม่เข้าใจผลกระทบ และมีการเตรียมตัวน้อยโดยเฉพาะรายเล็ก ผู้ใช้บริการยังไม่เข้าใจถึงประโยชน์ของระบบบริการที่ดี และรัฐบาลยังไม่มีแผนพัฒนาโลจิสติกส์ระยะยาวที่ชัดเจน
- ข้อเสนอ
  - ทำ TOR การทำแผนโลจิสติกส์ระยะยาวในภูมิภาคโดยวางจุดยืนของประเทศไทยที่ชัดเจน ทำแผนปฏิบัติ และ การใช้งบฯ ใน 5 ปีข้างหน้า
  - แผนการลงทุนในต่างประเทศที่ชัดเจนและเปิดให้ต่างประเทศได้เข้ามามีส่วนร่วม

วิธีการและรูปแบบการดำเนินการใหม่ ๆ

- ต้องดูตลาดเอเชียและตลาดโลก อย่ามองตลาดเพียงแค่ประเทศไทย
- ทุกชาติเป็นเพื่อนร่วมธุรกิจได้ – อย่ามองต่างชาติเป็นศัตรู
- คิดหาวิธีการในการทำธุรกิจใหม่ ๆ เช่น การส่งออกข้าวถุงด้วยคอนเทนเนอร์
- มองหาวิธีการบริหารธุรกิจใหม่ ๆ - การร่วมทุนกัน หรือ การเป็นเครือข่ายทางธุรกิจ (Business Network) เช่น Global Sourcing
- ใช้วิทยาการใหม่ ๆ เช่น ระบบการซื้อขาย และการชำระเงิน online

การประเมินความพร้อมของภาคเอกชน

- ◎ บริษัทขนาดใหญ่ และบริษัทต่างชาติ
  - ◎ ปรับโครงสร้างระบบการผลิต บริหาร เก็บรักษาและจัดจำหน่าย
- ◎ บริษัทขนาดกลางและเล็ก
  - ◎ จำนวนมากยังไม่รู้ว่าผลกระทบจะเป็นอย่างไร
  - ◎ ไม่รู้ว่าต้องปรับตัวอย่างไร
  - ◎ ไม่รู้และไม่สนใจว่าประชาคมอาเซียนคืออะไรและมีผลอย่างไร
  - ◎ ยังมีได้มองประเทศอื่นว่าเป็นโอกาสเป็นเพื่อนร่วมทาง

โดยสรุป ส่วนใหญ่ยังไม่พร้อม

การประเมินความพร้อมของภาคประชาชน

- ความรู้เกี่ยวกับอาเซียนและผลกระทบ ยังมีน้อย
  - ผลการสำรวจนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยชั้นนำใน 10 ประเทศสมาชิก ประเทศไทยอยู่อันดับสุดท้าย (คมชัดลึก 16 พฤษภาคม 2554)
- ยังไม่ตื่นตัว
  - ไม่เข้าใจว่าผลกระทบต่อหน้าที่การงานจะเป็นอย่างไร
  - สนใจข่าวบันเทิงมากกว่าธุรกิจ
  - ไม่สนใจข่าวในประเทศเพื่อนบ้าน
  - ขาดทักษะด้านภาษา

โดยสรุป ยังไม่เห็นประโยชน์และโอกาสในประเทศสมาชิกอื่น ๆ

บทบาทและ
หน้าที่ของ
ภาคราชการ
ในประเทศไทย

อันดับความง่ายในการทำธุรกิจ

- จาก 184 ประเทศ ไทยอยู่ที่ 19 ซึ่งเก่งเป็นที่ 2 ในอาเซียน
- ตามมาด้วยมาเลเซีย (อันดับที่ 21)
- ส่วนใหญ่ประเทศอาเซียนแย่ง เช่น ประเทศไทยตกจากที่ 16 ไปเป็นที่ 19
- เวียดนามดีขึ้นถึง 10 ตำแหน่ง จาก 88 มาเป็น 78

	อันดับที่	
	2553	2554
บรูไน	117	112
กัมพูชา	145	147
อินโดนีเซีย	115	121
ลาว	169	171
มาเลเซีย	23	21
ฟิลิปปินส์	146	148
สิงคโปร์	1	1
ไทย	16	19
เวียดนาม	88	78
จีน	78	79
ญี่ปุ่น	19	18
เกาหลี	15	16
อินเดีย	135	134
ออสเตรเลีย	10	10
นิวซีแลนด์	3	3
สหรัฐฯ	5	5
รัสเซีย	116	123

บทบาทของภาคราชการ

- การขยายตัวของธุรกิจตามแนวชายแดนทำให้เกิดความต้องการเจ้าหน้าที่ของภาครัฐซึ่งเปลี่ยนจากการ “รักษาดินแดน” มาเป็น “การอำนวยความสะดวก” ทางธุรกิจ (โดยไม่เก็บค่าต่ง)
- เป็นสื่อประสานงานกับหน่วยงานในส่วนกลางและกับหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- เป็นตัวแทนของประเทศไทยในการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานในประเทศเพื่อนบ้าน — เจ้าหน้าที่ทุกคนในพื้นที่จึงเป็น “ทูต” และควรต้องได้รับการอบรมทักษะด้านนี้
- ระดับผู้บริหารทุกคนมีความเข้าใจในเรื่องกฎระเบียบการค้า การทำธุรกิจ และความตกลงเกี่ยวกับการค้าการลงทุนในอาเซียน เพราะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานโดยตรงและโดยอ้อม
- สามารถวิเคราะห์และประเมินสถานการณ์อย่างต่อเนื่องเพื่อป้องกันปัญหาความไม่เข้าใจกัน และมีมาตรการแก้ไขปัญหาที่รวดเร็วมีประสิทธิภาพ

หน้าที่ของภาคราชการไทย

- ประชาคมอาเซียนเป็นเครื่องมือสำคัญของประเทศไทยในการดำเนินยุทธศาสตร์ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และ ความมั่นคง
- ภาครัฐ มีหน้าที่กำหนดเป้าหมาย ทิศทางยุทธศาสตร์ของประเทศและการใช้ประโยชน์จากประชาคมอาเซียน
- การดำเนินการต้องช่วยกันระหว่างภาครัฐและเอกชน
  - ภาครัฐอาจจะไม่มีข้อมูลที่สมบูรณ์เท่าภาคเอกชน โดยเฉพาะในเรื่องธุรกิจ
  - ภาคเอกชนไม่มีอำนาจในการเรียกร้องให้รัฐบาลของประเทศอื่นเปลี่ยนแปลงกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคทางธุรกิจได้
- จัดระบบการบริหารใหม่ให้สอดคล้องกับหน้าที่
  - ปรับหรือแก้ไขหรือสร้างระบบใหม่
  - ปรับหรือสร้างบุคลากรใหม่ให้สอดคล้องกับหน้าที่
  - ประสานงานระหว่างหน่วยงานในประเทศ และ กับต่างประเทศ

บทบาทของภาคราชการของประเทศสมาชิก

- การดำเนินการตามแผนต้องมีระบบราชการในประเทศต่าง ๆ รองรับ
  - หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกต้องประชุมประสานงานกัน
  - นำข้อตกลงไปดำเนินการในประเทศ เช่น ออกกฎเกณฑ์ใหม่ หรือ แก้กฎเกณฑ์เก่า
  - ประเมินผลการดำเนินการ และร่วมกันแก้ปัญหา
- การพัฒนาระบบ
  - การบังคับใช้กฎหมายข้อตกลงต่าง ๆ จำเป็นต้องมีระบบซึ่งสอดคล้องกัน
  - เกือบทุกประเทศ ยังขาดการประสานงานระหว่างหน่วยงานภายในประเทศ
- ด้านบุคลากร
  - มีความรู้ทางเทคนิค แต่ขาดความรู้ด้านต่างประเทศ โดยเฉพาะเจ้าหน้าที่ในจังหวัดชายแดนที่ส่งไปจากที่อื่น มักไม่รู้ภาษา และวัฒนธรรมของประเทศเพื่อนบ้าน

สรุป

T H A I L A N D
M Y S I A
MALAYSIA
O N
P M S
C A M B O D I A
N R R R
D U G
I N D O N E S I A
E P
V I E T N A M
O R
P H I L I P P I N E S

สรุป

- ◎ สิ่งแวดล้อมทางเศรษฐกิจกำลังเปลี่ยนแปลงสู่ยุคใหม่
- ◎ ประเทศไทยเป็นจุดศูนย์กลางด้านคมนาคมทางบกของเศรษฐกิจยุคใหม่
- ◎ 5 อุตสาหกรรมสำคัญ คือ ก่อสร้าง/วัสดุก่อสร้าง อาหารและเกษตร โลจิสติกส์และคมนาคม ขยายปลีก/ขายส่ง และท่องเที่ยว
- ◎ ประชาคมอาเซียนเป็นอุปกรณ์สำคัญของประเทศไทยในการพาประเทศไปสู่ความมั่นคงและมั่งคั่ง**ในอนาคต**
- ◎ ภาครัฐควรโดยเฉพาะในพื้นที่ตามแนวชายแดน มีบทบาทหน้าที่ใหม่ ในการอำนวยความสะดวกสำหรับธุรกิจ
- ◎ ต้องคัดเลือกเจ้าหน้าที่ที่เหมาะสมสอดคล้องกับความต้องการของพื้นที่

Thank You!